

5 Αυγούστου, 1993

[ΠΙΚΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ ΛΟΥΚΑ,

Εφεσείων,

v.

ΣΑΒΒΑ ΚΟΥΡΤΗ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Εφεσιβλήτων.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8049)

Αμέλεια — Τροχαίο ατύχημα — Συντρέχουσα αμέλεια — Καταμερισμός ευθύνης — Σύγκρουση τριών αυτοκινήτων οδηγούμενων προς την ίδια κατεύθυνση το ένα πίσω από το άλλο — Εύρημα ότι οι συγκρούσεις έγιναν ταυτόχρονα ή χρονικά τόσο κοντά ώστε να αποτελούν αδιαχώριστο συμβάν — Καταμερισμός ευθύνης περίπου εξίσου — Κρίθηκε ορθός από το Εφετείο.

Κατάχρηση διαδικασίας — Αρχή στην *Hunter v. Chief Constable of West Midlands* [1981] 3 All E.R. 727 ότι η έγερση πολιτικής αγωγής που στοχεύει έμμεσα σε προσβολή της ετυμηγορίας ποινικού Δικαστηρίου και των ευρημάτων που την στοιχειοθετούν αποτελεί κατάχρηση της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου — Δεν εφαρμόστηκε στην προκειμένη περίπτωση διότι δεν υπήρχε ουσιώδης αντίφαση μεταξύ των ευρημάτων του πολιτικού και του ποινικού Δικαστηρίου.

Μεταξύ των οχημάτων των διαδίκων, που οδηγούνταν το ένα πίσω από το άλλο προς την ίδια κατεύθυνση, επήλθε σύγκρουση. Το αυτοκίνητο του εφεσεϊοντα κτύπησε το πίσω μέρος του αυτοκινήτου του εφεσιβλήτου 1, το οποίο κτύπησε το πίσω μέρος του φορτηγού του εφεσιβλήτου 2. Με συμφωνημένη τη ζημιά του κάθε οχήματος το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε να αποφασίσει το θέμα της ευθύνης και του τυχόν καταμερισμού της. Αφού άκουσε τις αλληλοσυγκρουόμενες εκδοχές των τριών οδηγών, βρήκε ότι οι συγκρούσεις είχαν λάβει χώρα ταυτόχρονα ή σε τέτοια χρονική αλληλουχία ώστε να συνιστούν αδιαχώριστο συμβάν. Με βάση αυτό το εύρημα το πρωτόδικο Δικαστήριο βρήκε ότι όλοι οι οδηγοί ήταν υπεύθυνοι για το ατύχημα και κατένεμε την ευθύνη σε 35% για τον εφεσεϊοντα και τον εφεσιβλήτο 1 και 30% για τον εφεσιβλήτο 2. Κατ' έφεση, ο εφεσεϊων ισχυρίστηκε ότι τα ευρήματα του Δικαστηρίου ήταν λανθασμένα ενόψει της ενόψει του μαρτυρίας και

επιπλέον ισχυρίστηκε ότι στην υπόθεση τύγγανε εφαρμογής η αρχή στην *Hunter v. Chief Constable of West Midlands* [1981] 3 All E.R. 727, ότι η έγερση πολιτικής αγωγής που στοχεύει έμμεσα σε προσβολή (collateral attack) της ετυμηγορίας ποινικού Δικαστηρίου και των ευρημάτων που την στοιχειοθετούν, αποτελεί κατάχρηση της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου. 5

Αποφασίσθηκε ότι:

- (α) Εφόσον η πολιτική αγωγή δεν είχε σαν αντικείμενο την αμφισβήτηση της ετυμηγορίας του ποινικού Δικαστηρίου ούτε διαπιστανόταν οποιαδήποτε ουσιώδης αντίθεση μεταξύ των ευρημάτων του ποινικού και πολιτικού Δικαστηρίου, η αρχή στην *Hunter v. Chief Constable of West Midlands* [1981] 3 All E.R. 727 δεν τύγγανε εφαρμογής. 10
- (β) Τόσο η αξιολόγηση της μαρτυρίας, όσο και η καθοδήγηση από το πρωτόδικο Δικαστήριο ήσαν ορθά και δεν παρεχόταν οποιοδήποτε πεδίο επέμβασης από το Εφετείο. 15

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Hunter v. Chief Constable of West Midlands and Another [1981] 3 All E.R. 727. 20

Somasundaram v. Melchior & Co [1989] 1 All E.R. 129.

Πουρίκκος ν. Βασιλείου (1993) 1 Α.Α.Δ. 256.

Varnakides v. Papamichael (1970) 1 C.L.R. 367.

Έφεση.

Έφεση από τον εναγόμενο 1 κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Παπαδοπούλου, Ε.Δ.) που δόθηκε στις 18 Ιανουαρίου, 1990, (Αφ. Αγωγής 22/85) με την οποία η ευθύνη για οδικό δυστύχημα που επεσυνέβη στη Λευκωσία μεταξύ των διαδίκων κατανεμήθηκε ως εξής: 25

Εφεσίβλητος 1 (ενάγων) - 35% 30

Εφεσίων (Εναγόμενος 1) - 35%

Εφεσίβλητος 2 (Εναγόμενος 2) - 30%

Στ. Ερωτοκρίτου (κα), για τον εφεσείοντα - εναγόμενο 1.

τοικινήτου είχε ως άμεσο λόγο τη σύγκρουση του με το φορτηγό και το φόρτ κορτίνα αντίστοιχα.

Η έφεση στρέφεται αποκλειστικά εναντίον του επιμερισμού της ευθύνης μεταξύ του εφεσείοντα και του εφειβλήτου 1 ως προς τη ζημία η οποία προκλήθηκε στο μπροστινό μέρος του Μερσεντές. Η 5
αμφισβήτηση επικεντρώνεται στο εύρημα του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι υπήρχε αιτιώδης σχέση μεταξύ της σύγκρουσης του οχήματος του εφεσείοντα με το όχημα του εφειβλήτου 1 και της σύγκρουσης μεταξύ των οχημάτων του εφειβλήτου 1 και του εφειβλήτου 2. Η θέση του εφεσείοντα είναι ότι δεν υφίστατο οποιαδήποτε 10
συνάφεια μεταξύ των δυο συγκρούσεων ή, ακριβέστερα, ότι η σύγκρουση μεταξύ του αυτοκινήτου του και εκείνου του εφειβλήτου 1, δε συνέβαλε με οποιοδήποτε τρόπο στην πρόκληση της ζημίας στο μπροστινό μέρος του οχήματος του τελευταίου.

Το Δικαστήριο απέρριψε ως αναξιόπιστη τόσο την εκδοχή του εφεσείοντα όσο και εκείνη του εφειβλήτου 1 ως προς τις συνθήκες κάτω από τις οποίες επεσυνέβη το δυστύχημα. Αντίθετα, αποδέχτηκε τη μαρτυρία του εφειβλήτου 2 ο οποίος με έμφαση κατάθεσε ότι άκουσε μόνο ένα εκκωφαντικό κρότο σύγκρουσης, γεγονός από το οποίο μπορούσε να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι οι δυο συγκρούσεις έγιναν συγχρόνως. Ο μάρτυρας Τζιρκαλλής, ο οποίος κατάθεσε ως πραγματογνώμων εκ μέρους του εφεσείοντα, είχε αποκλείσει, ως απόρροια των φυσικών νόμων, το ενδεχόμενο η σύγκρουση μεταξύ του Μερσεντές και του φορτηγού να ήταν το αποτέλεσμα της μετακίνησης του Μερσεντές (ενώ ήταν ακινητοποιημένο) λόγω της 25
σύγκρουσης με το αυτοκίνητο του εφεσείοντα.

Η συνήγορος του εφεσείοντα υποστήριξε ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έδωσε τη δέουσα σημασία στις προεκτάσεις της μαρτυρίας του κ. Τζιρκαλλή που καθιστούσαν, κατά την άποψή της, 30
επιουσιώδες γεγονός για την προκληθείσα ζημία στο μπροστινό μέρος του Μερσεντές τον ακριβή χρόνο κατά τον οποίο επεσυνέβη η σύγκρουση μεταξύ του Μερσεντές και του Φόρντ. Δεν αμφισβητείται η ορθότητα της καθοδήγησης του Δικαστηρίου ως προς τις αρχές που διέπουν την απόδειξη της αμέλειας, τον υπολογισμό της συντρέχουσας αμέλειας και τις γενικότερες αρχές που διέπουν τον καταμερισμό της ευθύνης. Πράγματι, η καθοδήγηση του πρωτόδικου Δικαστηρίου στα σημεία αυτά υπήρξε πλήρης. Κατά τη συζήτηση της έφεσης υποδείξαμε στη δικηγόρο του εφεσείοντα ότι εάν το ζημιογόνο συμβάν διασπαστεί, τότε, αναμφίβολα, η ευθύνη των μερών για τη ζημία στο μπροστινό και πλαινό μέρος του αυτοκινήτου του εφειβλήτου 1 (το Μερσεντές), θα ήταν διαφορετική· η ευθύνη του εφεσείοντα για τη ζημία που προκλήθηκε στο πλαινό μέρος του 40

Μερσεντές θα ήταν πολύ μεγαλύτερη εκείνης του 35% που του είχε καταλογιστεί.

5 Η θέση της δικηγόρου του εφεσείοντα είναι ότι σε τέτοια περίπτωση θα εδικοιολογείτο διαταγή για επανεκδίκαση της υπόθεσης για την αντιμετώπιση του συμβάντος μέσα στα σωστά πλαίσια.

10 Ο δεύτερος λόγος ο οποίος έχει προβληθεί για παραμερισμό της πρωτόδικης απόφασης συναρτάται με τις αρχές της *Hunter v. Chief Constable of West Midlands and Another* [1981] 3 All E.R. 727. Στη *Hunter* αποφασίστηκε ότι συνιστά κατάχρηση της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου η έγερση πολιτικής αγωγής που στοχεύει
15 έμμεσα σε προσβολή (collateral attack) της ετυμηγορίας του ποινικού δικαστηρίου και των ευρημάτων που τη στοιχειοθετούν. Η ίδια αρχή επαναλαμβάνεται και στη *Somasundaram v. Melchior & Co* [1989] 1 All E.R. 129 (C.A.). [Βλ. επίσης *Πουρίκκος ν. Βασιλείου* (1993) 1 Α.Α.Δ. 256]. Στη προκειμένη περίπτωση, σκοπός του εφεσιβλήτου 1 (ενάγοντα) με την έγερση της αγωγής δεν ήταν με οποιοδήποτε τρόπο η αμφισβήτηση της ετυμηγορίας του ποινικού δικαστηρίου. Στη *Varnakides v. Papamichael and Another* (1970) 1 C.L.R. 367, στην οποία ανεφέρθη η πρωτόδικος δικαστής, επιστημαίνεται ότι το αντικείμενο της δίκης καθώς και οι διάδικοι στην ποινική και πολιτική δίκη για αμελές οδήγημα είναι διαφορετικοί. Επομένως δεν εγείρεται θέμα δεδικασμένου (issue estoppel) στην πολιτική δίκη από τα ευρήματα του ποινικού δικαστηρίου. Στη *Varnakides* το Εφετείο δεν ασχολήθηκε με την αρχή της *Hunter* η οποία άλλωστε εκδόθηκε σε μεταγενέστερο χρόνο. Δεν είναι αναγκαίο να πραγματευθούμε σ αυτή την έφεση τις επιπτώσεις και προεκτάσεις των αρχών της *Hunter* εφόσον η πολιτική αγωγή δεν είχε ως αντικείμενο την αμφισβήτηση της ετυμηγορίας του ποινικού δικαστηρίου ούτε διαπιστώνεται οποιαδήποτε ουσιώδης αντίφαση μεταξύ των ευρημάτων του ποινικού και πολιτικού δικαστηρίου.
30 Κρίνουμε ότι ο λόγος αυτός της έφεσης στερείται ερείσματος.

Οι εφεσίβλητοι υποστήριξαν την απόφαση ως τεκμηριωμένη σε όλη την έκτασή της και το αποτέλεσμα εύλογο υπό το φως των ευρημάτων του Δικαστηρίου.

35 Διαφωνούμε με την εισήγηση ότι η πραγματική μαρτυρία έτεινε να αποκλείσει την ταυτόχρονη σύγκρουση μεταξύ των τριών οχημάτων, ενώ η μαρτυρία του μόνου αξιόπιστου, σύμφωνα με τα ευρήματα του Δικαστηρίου, μάρτυρα, του εφεσιβλήτου 2, καθιστούσε το εύρημα αυτό εύλογο.

40 Υπό το φως του συνόλου της μαρτυρίας, η αντιμετώπιση των

δύο συγκρούσεων ως ενιαίου και αδιαχώριστου συμβάντος, με προέκταση τον επιμερισμό της ευθύνης μεταξύ των τριών διαδίκων, με έρεισμα αυτή τη διαπίστωση, υπήρξε ορθή. Η αμέλεια του εφεσείοντα και η συνδρομή του στην προκληθείσα ζημία τεκμηριώνεται από την παράλειψή του να τηρήσει ασφαλή απόσταση από το προπορευόμενο αυτοκίνητο και τη δεινή θέση στην οποία τον έφερε η παράλειψη αυτή “να τα χάσει”, όπως ομολόγησε στον εφεσίβλητο 2, μετά το δυστύχημα σε βαθμό που να μην μπορέσει ούτε τα φρένα του αυτοκινήτου του να χρησιμοποιήσει ως μέσο αποτροπής της σύγκρουσης ή ελάττωσης της προωθητικής δύναμης του οχήματος. 5 10

- Υπό το φως του συνόλου των δεδομένων της υπόθεσης, κρίνουμε ότι δεν παρέχεται πεδίο για παρέμβαση σε σχέση με την πρωτόδικη απόφαση.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.